

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
THE MORAL AND ETHICAL OF STUDENTS AT NONHANWITTAYAYON SCHOOL
UNDER KHON KAEN PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION

ธัญญา โสไกสี^{1,*} และวิฑูล ทาชา²

TANYA SOKAISEE^{1,*} AND WITOON THACHA²

^{1,2}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

^{1,2}Mahamakut Buddhist University Isan Campus

*Corresponding Author E-mail: tanya_bumbim@hotmail.com

บทความวิจัย (Research Article)

Received 18 July 2024, Revised 21 October 2024, Accepted 10 November 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน 2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานและสอนในระดับชั้นที่ต่างกันเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ครูในโรงเรียน จำนวน 60 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และสถิติทดสอบที่ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 4.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน อยู่ในระดับมากทุกด้าน และเมื่อเรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ พบว่า ด้านความสามัคคี เท่ากับ 4.26 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เท่ากับ 4.19 ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ เท่ากับ 4.13 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต เท่ากับ 4.08 และด้านความประหยัด เท่ากับ 4.05 2) ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานและสอนในระดับชั้นที่ต่างกันเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน พบว่า โดยรวมการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานและสอนในระดับชั้นที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน โรงเรียน ครู และครอบครัวต้องช่วยกันปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบไม่เห็นแก่ตัว มีความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

คำสำคัญ: คุณธรรมจริยธรรม

Abstract

The purposes of this research were to; 1) to study the Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School 2) to compare the perceptions of teachers with experience working and teaching at different grade levels regarding the Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School and 3) to study guidelines for developing Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School. The target group were teachers at school, there were 60 people. The research instruments were questionnaire, statistics for the analysis were percent, mean, standard deviation, One-way analysis of variance. Statistics and T-test. The findings showed that; 1) The level of the Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School 2) Overall, it was found that it was at the highest level mean ($\bar{X} = 4.13$). When considering each aspect, it was found that the Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School. It was at a high level in every aspect, including unity mean ($\bar{X} = 4.26$) in honesty and integrity mean ($\bar{X} = 4.19$) in terms of discipline and responsibility mean ($\bar{X} = 4.13$) in diligence and volunteerism mean ($\bar{X} = 4.08$) and savings mean ($\bar{X} = 4.05$). 2) Teachers who were difference work experience and different grade levels regarding the Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School, it was found that by combining the perceptions of teachers with work experience and teaching at different grade levels no different Statistically significant at the 0.05 level, which is not consistent with the set assumptions. 3) Guidelines for developing Moral and Ethical of Students at Nonhanwittayayon School, schools, teachers, and families must help instill Moral and Ethical in students to know their roles and responsibilities. Be honest with yourself and others. Be responsible and selfless had the same unity of thought.

Keywords: The Moral and Ethical

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันโลกมีความเจริญทางด้านวัตถุอย่างมาก คนในสังคมให้ความสำคัญต่อวัตถุภายนอกมากกว่าคุณค่าภายในจิตใจ ทำให้คนในสังคมแสดงพฤติกรรมต่างๆ ออกมาโดยปราศจากการใช้ปัญญาคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ พฤติกรรมของคนในสังคมอาจจัดแบ่งออกเป็นกระแสแห่งความอยากได้ และกระแสแห่งความโกรธซึ่งก่อให้เกิดปัญหามากมายขึ้นในสังคม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะการขาดความสำนึกทางศีลธรรมของคนในสังคมนั่นเอง ปัญหาสังคมดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงและมีความหลากหลายมากขึ้น สาเหตุปัญหาที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งมาจากสภาพเศรษฐกิจในครอบครัว ทำให้พ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลลูก สภาพแวดล้อมและความเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไร้พรมแดน ในแนวทางโลกาภิวัตน์ซึ่งต่างมุ่งเน้นการแข่งขันเพื่อสร้างความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ ทำให้คนให้ความสำคัญต่อวัตถุมากขึ้นที่เรียกกันว่าสังคมบริโภคนิยม ก่อให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรม โดยเฉพาะในเยาวชนอันเนื่องมาจากขาดการอบรมขัดเกลาทางด้านจิตใจ และในบางกรณีก็ถูกละเลยโดยครอบครัวและสถานศึกษาในการปลูกฝังศีลธรรมและจริยธรรม จนทำให้เด็กขาดจิตสำนึกต่อหน้าที่ ขาดความรับผิดชอบชั่วดี ขาดการใช้สติพิจารณา การพัฒนาพฤติกรรมให้นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับค่านิยมของคนส่วนใหญ่ของชาติ ในปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีสถานการศึกษาต้องมีการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรมสามารถดำรงชีวิตสังคมอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยเฉพาะการบริหารและในจัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น กำหนดเป้าหมายไว้ด้วยการทำให้โรงเรียนและนักเรียนมีคุณภาพในจริยธรรม และ

การประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2553)

ประเด็นสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า คือต้องพัฒนาด้านบุคคลเป็นหลักเพราะบุคคลเป็นทรัพยากรสำคัญในการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ให้เกิดขึ้นรวมทั้งเป็นผู้นำเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ มาใช้อันจะนำความเจริญก้าวหน้ามาสู่มวลมนุษยชาติ ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพสามารถดำเนินการได้ในหลายรูปแบบ ดังนั้น ผู้นำจึงต้องอาศัยความรู้ทั้งทางโลกและทางธรรมควบคู่กันไปในการสร้างคนสังคมไทย ในปัจจุบันก็เช่นเดียวกันมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเครือญาติเป็นสังคมปัจเจกมากขึ้น ในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นส่งผลให้การดำเนินชีวิตของครอบครัวไทยมีการเปลี่ยนแปลง และปัญหาความเสื่อมทรามด้านคุณธรรมและจริยธรรมของประชาชนนับจะทวีความรุนแรงมากขึ้นก่อให้เกิดความวิตกกังวลให้แก่สังคมไทยโดยรวมเป็นอย่างยิ่ง คุณธรรมจริยธรรมจึงมีความสำคัญต่อสังคมเป็นอย่างมาก ในการกำหนดความสงบสุขของสังคมย่อมมีคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาเกี่ยวข้องจึงจะทำให้สังคมเป็นสุข ในขณะเดียวกันหากคนในสังคมใดมีความบกพร่องทางด้านจิตใจ ขาดคุณธรรมจริยธรรมย่อมจะหาความสุขได้ยาก จึงทำให้การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคมไทย จะต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในเด็กและเยาวชนเพราะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

การสร้างคุณธรรมจริยธรรมในโรงเรียนถือเป็นการบ่มเพาะจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ที่จะเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีและนำไปสู่สังคมที่ดีในอนาคต ซึ่งจะเห็นผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ครูและบุคลากรในโรงเรียน ชุมชน ตลอดจนทุกภาคส่วนต้องเห็นความสำคัญ และมีจิตสำนึกร่วมกันในการสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง สวณีย์ รักษาวงศ์ (2559) ภารกิจหลักของการพัฒนาประเทศก็คือการจัดการศึกษาให้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีทั้งคุณภาพและคุณธรรมควบคู่ไปด้วยกัน และต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต และต้องเน้นเป็นพิเศษในช่วง 10 ปีแรกของชีวิตด้วยการสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพที่สมดุลและสมบูรณ์ให้แก่เด็ก โดยใช้กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น มีวินัย เสียสละ กตัญญู กตเวที สามัคคี ซื่อสัตย์ ฯลฯ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมไว้ในสาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม และสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

โรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายพัฒนา นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด ดังนี้ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์ สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ ด้านการมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด นักเรียนร้อยละ 96.04 มีพฤติกรรมเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม เคารพในกติกา มีค่านิยม และจิตสำนึกที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดโดยไม่ขัดกับกฎหมายและวัฒนธรรมอันดีของสังคม มีผลการประเมินระดับดีขึ้นไป โดยนักเรียนได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีงามตามแผนงานโรงเรียนโนนหันวิทยายน SAR (2566)

การเรียนรู้ในชั้นเรียนที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์อย่างหลากหลาย โครงการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สถานศึกษาได้เผยแพร่กิจกรรมทางวารสารบ้านผาสุก จดหมายข่าวม่วงขาว และ ทางเพจของโรงเรียน

จากประเด็นที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพผู้เรียนให้ผู้เรียนเป็นสุข โรงเรียนเป็นสุข สภาพแวดล้อมเป็นสุข ครอบครัวเป็นสุข และชุมชนเป็นสุขรวมถึงหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ให้นักเรียนมีพัฒนาการในเรื่องดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานและสอนในระดับชั้นที่ต่างกันเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ปีการศึกษา 2566 ทั้งหมด 60 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านความขยันและจิตอาสา 4) ด้านความประหยัด 5) ด้านความสามัคคี โดยข้อคำถามมีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert's) โดยให้คะแนนแต่ละข้อ (Best and Khan, 1993 : 47) ดังนี้

โดยมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความครอบคลุมของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน มีค่า IOC ระหว่าง 0.80-1.00 มีเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.814 ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บจากแบบ Google form และได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 100 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สถิติทดสอบที (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) แล้วนำไปแปลผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ย 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

4. ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สรุปผลการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย (N=60)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		ความถี่	ร้อยละ
1. ประสบการณ์การทำงาน	น้อยกว่า 5 ปี	9	15.0
	5 – 10 ปี	33	55.0
	มากกว่า 15 ปี	18	30.0
2. ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน	มัธยมศึกษาตอนต้น	33	55.0
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	27	45.0
		9	15.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 5 – 10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาได้แก่ มากกว่า 15 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ส่วนใหญ่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความสามัคคี	4.26	0.53	มาก
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.19	0.44	มาก
3. ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ	4.13	0.54	มาก
4. ด้านความขยันและจิตอาสา	4.08	0.48	มาก
5. ด้านความประหยัด	4.05	0.49	มาก
โดยรวม	4.13	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงจากมากไปน้อยตามลำดับ พบว่า ด้านความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ด้านความขยันและจิตอาสา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 และด้านความประหยัด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.05

ตารางที่ 4.3 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ประสบการณ์การทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		มากกว่า 15 ปี	
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1. ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ	4.27	0.40	4.08	0.61	4.15	0.48
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.33	0.48	4.18	0.45	4.12	0.43
3. ด้านความขยันและจิตอาสา	4.08	0.45	4.06	0.54	4.11	0.40
4. ด้านความประหยัด	3.83	0.41	4.02	0.52	4.20	0.42
5. ด้านความสามัคคี	4.14	0.37	4.20	0.62	4.42	0.39
โดยรวม	4.13	0.33	4.10	0.46	4.18	0.29

* $p < 0.05$

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ซึ่งใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการทดสอบสมมติฐานแสดงตามตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	SV	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ	ระหว่างกลุ่ม	.277	2	.139	.457	.636
	ภายในกลุ่ม	17.281	57	.303		
	รวม	17.558	59			
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	ระหว่างกลุ่ม	.261	2	.130	.637	.532
	ภายในกลุ่ม	11.660	57	.205		
	รวม	11.921	59			
3. ด้านความขยันและจิตอาสา	ระหว่างกลุ่ม	.023	2	.012	.048	.953
	ภายในกลุ่ม	13.760	57	.241		
	รวม	13.783	59			
4. ด้านความประหยัด	ระหว่างกลุ่ม	.898	2	.449	1.921	.156
	ภายในกลุ่ม	13.327	57	.234		
	รวม	14.225	59			
5. ด้านความสามัคคี	ระหว่างกลุ่ม	.719	2	.360	1.249	.295

คุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียน	SV	SS	df	MS	F	Sig.
	ภายในกลุ่ม	16.412	57	.288		
	รวม	17.131	59			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.080	2	.040	.243	.785
	ภายในกลุ่ม	9.392	57	.165		
	รวม	9.471	59			

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่า ค่า Sig= .785 มากกว่า 0.05 หมายความว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จำแนกตาม ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน	ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน				t	Sig.
	มัธยมศึกษาตอนต้น		มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ	4.12	0.51	4.14	0.58	-1.89	0.851
2. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	4.25	0.40	4.11	0.49	1.262	0.212
3. ด้านความขยันและจิตอาสา	4.18	0.46	3.95	0.48	1.892	0.063
4. ด้านความประหยัด	4.09	0.48	3.99	0.50	0.844	0.402
5. ด้านความสามัคคี	4.31	0.49	4.19	0.58	0.824	0.413
โดยรวม	4.18	0.34	4.06	0.45	1.166	0.248

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4.5 ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) โดยรวม พบว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไม่

แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น จากการตอบคำถามปลายเปิด จำนวน 57 คน สรุปตามรายด้านได้ดังนี้

ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ

ครูส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ โดยครูบูรณาการเรื่องวินัยในคาบเรียน ช่วยกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ ปลุกฝังให้ทำหน้าที่ตนเอง ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ครูส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยครูปลุกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เอาเปรียบผู้อื่น คอยปลุกฝังผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยโรงเรียนมีกิจกรรมคนดีศรี น.ว. เมื่อเก็บของได้ให้นำไปแจ้งฝ่ายประชาสัมพันธ์ เสริมแรงเชิงบวกให้นักเรียนที่มีความซื่อสัตย์ และครูเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ด้านความขยันและจิตอาสา

ครูส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านความขยันและจิตอาสา โดยครูปลุกฝังให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง ส่งเสริมให้ช่วยเหลือผู้อื่นผ่านกิจกรรมการเรียนการสอน จัดให้มีโครงการร่วมกับท้องถิ่นในเรื่องจิตอาสาพานักเรียนบำเพ็ญประโยชน์ และครูเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ด้านความประหยัด

ครูส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านความประหยัด โดยโรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการเก็บออมผ่านกิจกรรมธนาคารโรงเรียน ครูปลุกฝังช่วงกิจกรรมการเรียนการสอน คำนึงถึงการใช้จ่ายตามความจำเป็น ครูเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเตือนให้นักเรียนปิดไฟ พัดลม ก่อนออกจากห้องเรียน

ด้านความสามัคคี

ครูส่วนใหญ่มีแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านความสามัคคี โดยครูส่งเสริมการทำงานเป็นทีมในช่วงกิจกรรมการเรียนรู้ มีการเสริมแรงเชิงบวกในเรื่องความสามัคคี มีความพร้อมเพรียงกันทั้งกายใจ เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันร่วมมือกันทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วง ครูให้นักเรียนถอดบทเรียนในคาบคุณธรรมและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น มีกำลังหลักคือโรงเรียน ครู และครอบครัวที่ต้องคอย

ช่วยกันปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน ให้รู้จักบทบาทหน้าที่ของตน มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น รู้ถึงหน้าที่ มีความรับผิดชอบไม่เห็นแก่ตัว มีความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และเป็นบุคคลที่รู้จักคุณค่าของเงิน และใช้จ่ายตามความจำเป็น

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น สามารถอภิปรายผลโดยจำแนกเป็นระดับต่าง ๆ ดังนี้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายด้าน อยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย 1) ด้านความสามัคคี 2) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต 3) ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ 4) ด้านความขยันและจิตอาสา 5) ด้านความประหยัด ตามลำดับ ซึ่งมีการอภิปรายผลดังนี้

2. ด้านความสามัคคี คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนร่วมมือกันกระทำกิจกรรมให้สำเร็จลุล่วงอย่างดี นักเรียนมีความพร้อมเพรียงกันทั้งกายใจ และนักเรียนมีความคิดเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฏขพงศ์ โนทายะ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความสามัคคี โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนปฏิบัติตามมติเสียงส่วนมาก นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และนักเรียนใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์เสมอ

3. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีเจตนาบริสุทธิ์ ไม่คดโกง นักเรียนปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ นักเรียนยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม และนักเรียนมีความซื่อตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยาศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนยอมรับผิด เมื่อกระทำความผิด นักเรียนไม่กล่าวคำเท็จหรือพูดโกหก และเมื่อนักเรียนเก็บสิ่งของของผู้อื่นได้ จะรีบนำไปติดต่อกคืน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฏขพงศ์ โนทายะ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรานุอุปถัมภ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความซื่อสัตย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนรู้จักกละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำความผิด นักเรียนไม่ทุจริตในการสอบ และนักเรียนมีความซื่อสัตย์ต่อพ่อแม่และครูอาจารย์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมุห์ประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนดวง) (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีความประพฤติตามหลักคุณธรรมและจริยธรรมมีความจริงใจปราศจากความลำเอียง และนักเรียนไม่ขโมยของใช้เพื่อน

4. ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนสามารถควบคุมตนเองในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนด้วยความมุ่งมั่น นักเรียนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตน

นักเรียนมีวินัยในตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี และนักเรียนมีความขยันขันแข็งจนงานประสบความสำเร็จทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านความมีวินัยและรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูควรยอมรับและให้ความไว้วางใจเด็ก เพื่อให้เด็กได้ใช้ความคิดพิจารณาระเบียบวินัยต่างๆ ที่เขาต้องปฏิบัติ และครูควรทำหน้าที่เป็นผู้นำเด็กเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฏฐพงศ์ โนนายะ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความมีวินัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนส่งการบ้านหรือรายงานตามที่ครูอาจารย์กำหนด นักเรียนตัดผมและแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน และนักเรียนปฏิบัติตามข้อบังคับหรือข้อตกลงของห้องเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระสมุห์ประสิทธิ์ ปัสสทธิโก (แสนดวง) (2560) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ด้านความรับผิดชอบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการดำเนินชีวิต และการลาทุกประเภทของนักเรียนทางการศึกษา

5. ด้านความขยันและจิตอาสา คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.08$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน นักเรียนรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ในความรับผิดชอบ นักเรียนพร้อมลงมือช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้แก่สังคมของเราร่วมกับผู้อื่นนักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ กระตือรือร้น และเพียรพยายามในการแสวงหาความรู้ และนักเรียนมองเห็นถึงปัญหาแล้วรู้สึกรู้สึกอยากเข้าไปมีส่วนในการช่วยเหลือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฏฐพงศ์ โนนายะ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความขยัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นักเรียนหมั่นค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ และนักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้าทุกวัน

6. ด้านความประหยัด คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.05$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนเก็บออมเงินไว้ใช้ในโอกาสอันควร นักเรียนระมัดระวังการใช้สอยสิ่งต่างๆ ไม่ให้เปลืองโดยเปล่าประโยชน์ นักเรียนคำนึงถึงการใช้จ่ายตามความจำเป็น และนักเรียนไม่ฟุ่มเฟือย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาชานนท์ ชัยมงคล (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีดิยากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ด้านความประหยัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ใช้จ่ายเงินเท่าที่จำเป็น สมควรแก่อัตภาพ ช่วยดูแลและประหยัดการใช้พลังงานทั้งในโรงเรียนและในที่สาธารณะ และไม่ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ให้ความสำคัญโดยเปล่าประโยชน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของพระณัฏฐพงศ์ โนนายะ (2561) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราชวรอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า ด้านความประหยัด โดยรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างคุ้มค่า นักเรียนรู้จักซ่อมแซมสิ่งของที่ชำรุด เช่น เสื้อผ้า รองเท้า และนักเรียนรู้จักเก็บออมเงินฝาก

7. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการรับรู้ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันโดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยรวม พบว่า ค่า Sig= .785 มากกว่า 0.05 หมายความว่า การรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายของผู้บริหาร มีการจัดคาบคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนทุกระดับชั้นในทุกวันศุกร์คาบสุดท้าย ครูทุกระดับพานักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เช่น กล่าวบูชาพระรัตนตรัย การสวดมนต์ไหว้พระ ปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการปฏิบัติตัวในสังคม จึงทำให้คณะครูและนักเรียนมีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และส่งผลให้ไม่แตกต่างกัน

8. ผลการเปรียบเทียบการรับรู้ของครูที่ปฏิบัติการสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย การรับรู้ของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีการรับรู้เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) โดยรวม พบว่า การรับรู้ของครูในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่นได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายของผู้บริหาร มีการจัดคาบคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียนทุกระดับชั้นในทุกวันศุกร์คาบสุดท้าย ครูทุกระดับพานักเรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน เช่น กล่าวบูชาพระรัตนตรัย การสวดมนต์ไหว้พระ ปลูกฝังในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและการปฏิบัติตัวในสังคม จึงทำให้คณะครูและนักเรียนมีการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน และส่งผลให้ไม่แตกต่างกัน

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ครูผู้สอนควรบริหารจัดการห้องเรียนและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้นและนำมาใช้อย่างต่อเนื่อง

ควรพัฒนาแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ด้านความประหยัด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ให้นักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

2. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ควรนำข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งด้าน ด้านวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านความขยันและจิตอาสา ด้านความประหยัด และด้านความสามัคคี ซึ่งพบว่าอยู่ในระดับมาก ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนและให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ควรทำวิจัยเรื่องนี้ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์สำหรับนำมาใช้ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน

ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

7. ข้อค้นพบจากการวิจัย

คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
คือพฤติกรรมที่แสดงออกของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ที่
แสดงออกถึงความประพฤติดี ความถูกต้อง คุณความดี ความชอบ และคำสั่งสอนคุณธรรมและจริยธรรม
ประกอบด้วย ด้านความสามัคคี ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ด้านมีวินัยและความรับผิดชอบ ด้านความขยันและ
จิตอาสา และด้านความประหยัด สรุปได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนโนนหันวิทยายน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น

ที่มา: สังเคราะห์โดยผู้วิจัย

8. เอกสารอ้างอิง

- กชนิภา บุตรดอน. (2561). แนวทางการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนในอำเภอชุมแสงสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. รายงานการวิจัย.
- กรมการศาสนา. (2562). การส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติประจำปี 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

- กัญญารัตน์ ภักดี. (2560). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโดยการมีส่วนร่วมของครูโรงเรียนกีฬาเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี. รายงานการวิจัย.
- กานต์ชนก พรหมทา. (2566). แนวปฏิบัติที่ดีของกระบวนการพัฒนาคุณธรรมในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้วเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- เกษม วัฒนชัย. (2560). โรงเรียนคุณธรรม (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนา จำกัด.
- พระณัฏฐพงศ์ โนนายะ. (2561). การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนมัธยมวัดไทรราษฎร์อุบลมณี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- พระปลัดภูมิพัฒน์ พิมพ์อักษร. (2564). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระมหาชานนท์ ชัยมงคล. (2561). การศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลวัดปรีชาญาณ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกริก.
- พระมหาวรา โชติวโร. (2561). การพัฒนาคุณธรรมนักเรียนโรงเรียนเมืองสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พระมหานันต์ องค์กรสิริ. (2561). คุณธรรมจริยธรรมกับการพัฒนาผู้เรียนในยุคไทยแลนด์ 4.0. รายงานการวิจัย.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. (2553). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- พระราชวรมนี (ป.อ. ปยุตโต). (2555). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์ พิมพ์และปรับปรุง. กรุงเทพมหานคร: อปกรณ.
- พระวุฒิไกร แก้วไตรรัตน์. (2560). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในชุมชนและโรงเรียน: โรงเรียนวัดประจักษ์ศิลปาคม เขตดุสิต, จังหวัดกรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัย.
- พระสมุทรประสิทธิ์ ปสิทธิโก (แสนดวง). (2560). การส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรีย์ ปิยะพันธ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- โรงเรียนโนนหันวิทยายน. (2566). รายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ประจำปีการศึกษา (SAR).
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัลย์ลี สุขงาม. (2561). สภาพการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนของผู้บริหาร. รายงานการวิจัย.
- ศิรินทีพทย์ ศิริภักดี. (2561). กระบวนการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนบ้านแก่งประจักษ์บุรี. รายงานการวิจัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สวนีย์ รักษาพงษ์. (2564). การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม. ค้นเมื่อ 3 สิงหาคม 2564, จาก <http://click.senate.go.th/wp-content/uploads/2016/01/การส่งเสริมโรงเรียนคุณธรรม.pdf>
- สุกรี บุญเทพ และคณะ. (2564). พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา. รายงานการวิจัย.

- อมรรัตน์ วงศ์ศรียา. (2562). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.: กรณีโรงเรียนบ้านนาแมด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อับดุลเลาะห์ มะลา. (2557). การพัฒนาคุณธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้หลักสูตรระยะสั้น “คุณธรรม จริยธรรม”. รายงานการวิจัย, โรงเรียนอัลอียะวิทยา.